

RHIFEDD

B5

Deunyddiau
sampl
gweithdrefnol

Profion Rhifedd Cenedlaethol

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Deunyddiau sampl gweithdrefnol: Canllawiau i athrawon

Bydd y profion gweithdrefnol yn cael eu cyflwyno gyntaf mewn ysgolion yn 2013. Mae eitemau sampl wedi cael eu cynhyrchu ar gyfer pob grŵp blwyddyn i ddangos y gwahanol fathau o gwestiynau a fformatau ar gyfer ymateb.

Mae'r eitemau sampl yn cyd-fynd yn agos â'r fframwaith rhifedd ac maent yn adlewyrchu'r galw a ragwelir. Fodd bynnag, nid ydynt yn bapurau cyflawn: bydd nifer y marciau yn y profion yr haf nesaf yn amrywio o oddeutu 28 o farciau ar gyfer y grwpiau blwyddyn is i tua 36 o farciau ar gyfer dysgwyr hŷn. Bydd pob prawf yn para 30 munud.

• *Sut i ddefnyddio'r eitemau sampl*

Gellir argraffu'r eitemau sampl a'u defnyddio i ymarfer cyn y profion. Yna gellir nodi cryfderau a meysydd i wella arnynt a'u defnyddio fel gweithgareddau dysgu ac addysgu ychwanegol yn y dosbarth, lle y bo'n briodol.

Yn ogystal gellir defnyddio'r eitemau sampl gweithdrefnol fel sail i drafodaeth yn y dosbarth, ac i ddangos technegau prawf da. Mae'r rhain yn cynnwys pwysigrwydd darllen y cwestiwn yn ofalus, ble i ysgrifennu'r atebion, perthnasedd dangos y gwaith cyfrifo i gael credyd rhannol, rheoli amser yn dda a manteision gwirio atebion.

Efallai y bydd athrawon am gefnogi'r dysgwyr drwy drafod dulliau gwahanol o ateb eitemau sy'n werth 2 farc. Er enghraifft, gallai athrawon lungopïo ystod o atebion dienw a gofyn i'r dysgwyr weithio mewn grwpiau bach i roi'r atebion yn eu trefn o'r 'gorau' i'r 'gwaethaf', a nodi nodweddion da pob ateb gan roi rhesymau dros hynny.

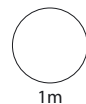
• *Marcio'r eitemau sampl*

Darperir cynllun marcio, sy'n nodweddiadol o'r rhai a fydd yn cael eu defnyddio ochr yn ochr â'r profion byw. Fe'i cynlluniwyd i'w ddefnyddio'n gyflym ac yn deg a cheir canllawiau clir ar pryd a sut i roi credyd rhannol. Mae'r canllawiau marcio cyffredinol yn amlinellu egwyddorion marcio er mwyn hwyluso cysondeb ar draws ysgolion.

1 Dyma dri cherdyn rhifau:

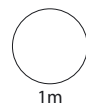

Defnyddiwch bob un o'r tri i wneud yr **eilrif mwyaf** posibl.

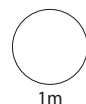

2

$425 + 176 =$

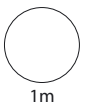
$243 - 58 =$

3 Amserlen trenau:

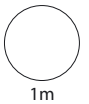
Caerdydd	07:25	07:55	08:25	09:25
Casnewydd	07:39	08:09	08:39	09:39
Bryste	08:01	08:31	09:01	10:01
Reading	09:00	09:32	10:00	11:01
Llundain	09:32	10:02	10:32	11:33

Mae'r trê'n 08:09 o **Casnewydd** yn cyrraedd **Reading** am

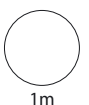

Mae Ben yn dal trê'n 09:25 o **Caerdydd** i **Fryste**.

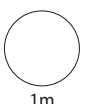
Faint o funudau mae'r daith yn para?

4 Ysgrifennwch $\frac{1}{4}$ fel degolyn.

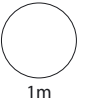

Ysgrifennwch 0.3 fel ffracsiwn.

5

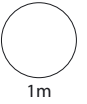
$$276 \div 6 = \boxed{}$$

1m

Ysgrifennwch frawddeg rhifau i wirio eich ateb.

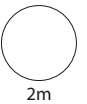
$$\boxed{} \times \boxed{} = \boxed{}$$

1m

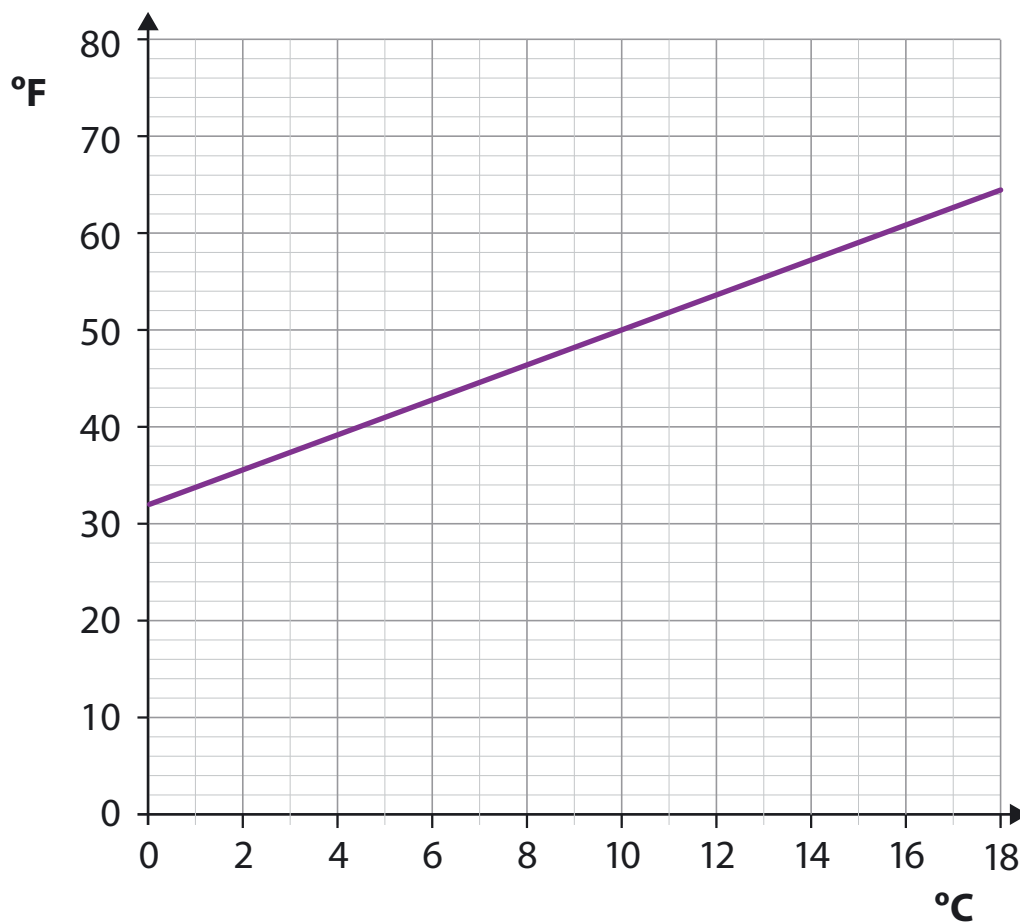
6 Cyfrifwch $\frac{3}{5}$ o 40

2m

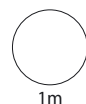
7

Newid rhwng °C a °F

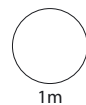
$50^{\circ}\text{F} =$

$^{\circ}\text{C}$

$6^{\circ}\text{C} =$

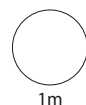
$^{\circ}\text{F}$

8

$\frac{3}{4}$ cilometr =

metr

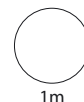
9 Ysgrifennwch y rhifau hyn yn eu trefn.

1.3 1.45 1.1 1.6

--	--	--	--

y lleiaf

y mwyaf

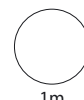

1m

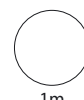
10

$$4.2 \times 10 =$$

$$284 \div 10 =$$

1m

1m

11 Mae 9 ysgrifbin yn costio £3.15

Faint yw cost 3 ysgrifbin?

£

2m

Deunyddiau sampl gweithdrefnol: Canllawiau marcio

Mae'n bwysig bod y profion yn cael eu marcio'n gywir. Mae'r cwestiynau a'r atebion isod yn eich helpu i ddatblygu dealltwriaeth gyffredin o sut i farcio'n deg ac yn gyson.

- ***Oes rhaid i'r dysgwyr ddefnyddio'r blychau ateb?***

Ar yr amod nad oes amwysedd, gall y dysgwyr roi eu hateb unrhyw le ar y dudalen. Os oes mwy nag un ateb rhaid marcio'r un sydd yn y blwch ateb, hyd yn oed os yw'n anghywir. Fodd bynnag, os yw'n amlwg bod ateb anghywir yn deillio o wall trawsgrifio (e.e. bod 65 wedi cael ei gopio fel 56), marciwch yr ateb sydd yn y gwaith cyfrifo.

- ***Beth os bydd y dysgwyr yn dewis dull nad yw'n cael ei ddangos yn y cynllun marcio?***

Mae'r cynlluniau marcio'n dangos y dulliau mwyaf cyffredin, ond efallai y bydd dulliau eraill yn haeddu credyd – defnyddiwch eich barn orau. Mae unrhyw ddull cywir, pa mor idiosyncratig bynnag, yn dderbyniol.

- ***Oes ots os bydd y dysgwr yn ysgrifennu'r ateb yn wahanol i'r hyn a ddangosir yn y cynllun marcio?***

Dylai atebion sy'n cyfateb o ran rhifau (e.e. wyth ar gyfer 8, neu dau chwarter neu 0.5 ar gyfer hanner) gael eu marcio fel atebion cywir oni fydd y cynllun marcio'n nodi'n wahanol.

- ***Sut y dylwn i farcio atebion sy'n ymwneud ag arian?***

Gellir dangos arian mewn punnoedd neu geiniogau, ond os bydd sero ar goll, e.e. £4.7, dylid marcio'r ateb yn anghywir.

- ***Sut y dylwn i farcio atebion sy'n ymwneud ag amser?***

Yn y byd go iawn, dangosir amseroedd mewn nifer o wahanol ffyrdd felly dylech dderbyn, er enghraifft, 02:30, 2.30, hanner awr wedi 2, ac ati. Peidiwch â derbyn 2.3 gan fod hyn yn amwys. Dylid defnyddio'r un egwyddor ar gyfer marcio cyfnodau o amser, e.e. ar gyfer dwy awr a hanner dylech dderbyn 2.5 ond nid 2.5pm.

- ***Beth os bydd y dull yn anghywir ond yr ateb yn gywir?***

Oni fydd y cynllun marcio'n nodi'n wahanol, dylid marcio atebion cywir fel rhai cywir hyd yn oed os bydd y gwaith cyfrifo yn anghywir oherwydd efallai y bydd dysgwyr wedi ailddechrau heb ddangos y dull newydd a ddefnyddiwyd ganddynt.

- ***Beth os bydd y dysgwr wedi dangos dealltwriaeth ond wedi camddarllen y wybodaeth sydd yn y cwestiwn?***

Ar gyfer eitem sy'n cynnwys dau farc (neu fwy), os bydd ateb anghywir yn deillio o gamddarllen gwybodaeth a roddir yn y cwestiwn ac nad yw'r cwestiwn yn haws o ganlyniad i hynny, yna tynnwch un marc yn unig. Er enghraifft, os bydd cwestiwn 2 farc yn 86 x 67 a bod y dysgwr yn cofnodi 96 x 67 ac yn rhoi 6432 fel ateb, dim ond un marc y dylid ei roi. Mewn cwestiwn sy'n cynnwys un marc, ni ellir rhoi unrhyw farciau.

- ***Beth y dylwn i ei wneud am waith sydd wedi'i groesi allan?***

Gallwch farcio gwaith cyfrifo sydd wedi'i groesi allan sydd heb gael ei ddisodli gan waith cyfrifo arall os oes modd ei ddarllen.

- ***Beth yw'r gwahaniaeth rhwng gwall rhifol a gwall cysyniadol?***

Gwall rhifol yw un lle y ceir llithriad, e.e. gydag 86 x 67, os bydd y dysgwr yn cyfrifo $6 \times 7 = 54$ o fewn ateb sy'n gywir fel arall. Gwall cysyniadol yw camddealltwriaeth fwy difrifol lle nad oes unrhyw farciau ar gael am y dull, er enghraifft os caiff 86 x 60 ei gofnodi fel 516 yn hytrach na 5160

Deunyddiau sampl gweithdrefnol Blwyddyn 5: Cynllun marcio

C	Marciau	Ateb	Sylwadau
1	1m	634	
2i	1m	601	
2ii	1m	185	
3i	1m	09:32	
3ii	1m	36 munud	
4i	1m	0.25	Peidiwch â derbyn ffracsiynau cywerth
4ii	1m	$\frac{3}{10}$	Peidiwch â derbyn degolion cywerth
5i	1m	46	
5ii	1m	$46 \times 6 = 276$ Neu $6 \times 46 = 276$	Caniatewch atebion sy'n dilyn ymlaen, e.e. o 36 yn rhan 5i, derbyniwch $36 \times 6 = 276$ neu $6 \times 36 = 276$
6	2m	24	
	Neu 1m	8 i'w weld Neu Y dull cywir gyda dim ond un gwall rhifiadol	Enghreifftiau ar gyfer 1m: $40 \div 5 = 7$ (gwall), $7 \times 3 = 21$ Neu $40 \times 3 = 120$, $120 \div 5 = 20$ (gwall)
7i	1m	10°C	
7ii	1m	43°F	Derbyniwch atebion rhwng 42 a 44°F ond nid 42 a 44
8	1m	750 metr	
9	1m	1.1, 1.3, 1.45, 1.6	

C	Marciau	Ateb	Sylwadau
10i	1m	42	
10ii	1m	28.4	
11	2m	£1.05	
	Neu 1m	£3.15 ÷ 3 i'w weld Neu Y dull cywir gyda dim ond un gwall rhifiadol	Derbyniwch 315 ÷ 3 Enghraifft ar gyfer 1m: 3.15 ÷ 9 = 0.36 (gwall), 0.36 × 3 = £1.08

